

Znění § 3 zák. č. 222 z r. 1896 ve srovnání s §em 6 cit. zák. nepřipouští pochybnosti o tom a nss již v nálezu Boh. 175 adm. vyslovil, že obec domáhající se po rozumu § 3 zák. č. 222 z r. 1896 přijetí posavadního příslušníka svého do domovského svazku jiné obce na základě vydržení, vystupuje jako strana. V nálezu Boh. 4907 adm. bylo vysloveno, že obec, vystupujíc v řízení správním jako strana, má, pokud se týče jaz. práva, stejné postavení jako každá jiná osoba fysická nebo právnická. Stížnost po skutkové stránce nepopírá, že v obci Ů. jest kvalifikovaná minorita německá a že úředním jazykem této obce jest jazyk německý; nss, vycházeje z názorů výše vyslovených, považuje městskou obec Ů. jak za subjekt jaz. práv, tak i za příslušníka jaz. minority německé. Jaz. zákon počítá k subjektům menšinového práva jazykového, které kvalifikovaným minoritám poskytuje ustanovení 2. odst. § 2 jaz. zák., všechny subjekty, jichž jazykem jest jazyk kvalifikované národní minority, zastoupené v onom soudním okrese, o který jde, bez ohledu na to, zda subjekt ten bydlí v obvodu jazykově kvalifikovaného okresu, čili nic (srovn. nál. Boh. 966 adm.).

Jestliže tedy žal. úřad v daném případě rozhodl, že st-lka jest povinna přijati a vyřídití německy psané podání městské obce Ů., jež jest subjektem jaz. práva menšinového a příslušníkem německé minority jazykové, odpovídá toto rozhodnutí zákonu a slušelo proto stížnost zamítnouti jako bezdůvodnou.

Č. 5972.

V á l e č n í p o š k o z e n c i: I. * Vojenskou službu, o níž mluví § 15 zák. o požitcích válečných poškozců č. 142/1920, jest rozuměti jen vojenskou službu ve světové válce konanou, nikoliv presenční (aktivní) vojenskou službu vůbec. — II. * Nastoupením vojenské služby i mimo válku přerušuje se spolužití družky s mužem ve smyslu § 15 cit. zák.

(Nález ze dne 19. října 1926 č. 20.632.)

V ě c: Berta K. v M. (adv. Dr. Ferd. Pfeifer z Liberce) proti ministerstvu sociální péče (min. m. taj. Dr. Elsnic) stran vdovského důchodu.

V ý r o k: S t í ž n o s t s e z a m í t á j a k o b e z d ů v o d n á.

D ů v o d y: Výměrem zem. úřadu pro péči o vál. poškozence v Čechách z 1. září 1924 nebyl Bertě K. v J. na základě zák. z 20. února 1920 č. 142 Sb. ve znění zák. z 25. ledna 1922 č. 39 Sb. přiznán důchod vdovský, ježto konaným šetřením bylo zjištěno, že nežila se zemřelým Josefem J. ve společné domácnosti nejméně po dobu jednoho roku, takže z toho důvodu jí důchod vdovský nemohl býti přiznán.

Nař. rozhodnutím zamítlo min. soc. péče stížnost Berty K. z těchto důvodů: »Podle § 15 zák. č. 142/20 ve znění zák. č. 39/22 má nárok na důchod vdovský — není-li tu vdovy — i družka, žila-li s mužem aspoň jeden rok nepřetržitě, nežli nastala událost zakládající nárok anebo nežli muž nastoupil službu vojenskou. St-lka žila s Josefem J., od něhož nárok na důchod odvozuje, ve společné domácnosti jako družka od prosince 1911 až do října 1912, ve kteréžto době nastoupil výše jmenovaný

aktivní službu vojenskou. Nežila tudíž st-lka se svým zemřelým druhem ve společné domácnosti plný rok a nelze ji proto podle shora cit. zákona přiznati důchod vdovský.«

O stížnosti uvážil nss toto:

Zákon č. 142/20 v § 15 ustanovuje, že nárok na důchod vdovský má i družka, žila-li s mužem (§ 13) alespoň 1 rok nepřetržitě, nežli nastala událost zakládající nárok, anebo nežli muž nastoupil službu vojenskou. Zákon č. 142/20 upravuje dle § 1 požitky vál. poškozců světové války. Pojem vál. poškozence jest upraven v § 1 zák. ze 4. dubna 1919 č. 199 Sb., dle něhož považují se za vál. poškozence i příbuzní a pozůstalí osob sub lit. a) tohoto paragrafu naznačených. K těmto osobám patří dle § 1 lit. a) č. 1 státní občané, kteří ve světové válce konali voj. službu.

Z toho jest nutno souditi, že § 15 cit. zákona má na zřeteli pouze voj. službu konanou ve světové válce a nikoli akt. službu voj. vůbec. V tomto směru jest tedy stížnosti dáti za pravdu. Pro sporný nárok však nemůže stížnost z toho, že § 15 má pouze na zřeteli válečnou voj. službu, nic dovozovati.

Předpokladem pro vznik nároku st-lkou vzneseného jest, že žila s Josefem J. do počátku jeho voj. v á l e č n é služby nejméně 1 rok nepřetržitě ve společné domácnosti. Jest však zřejmo, že také narukováním muže k vykonávání aktivní (presenční) voj. služby spolužití s jeho družkou ve společné domácnosti se přerušilo a že okolnost, že muž svou dovolenou během voj. služby ztrávil u své družky, nelze považovati jako nepřetržitě pokračování faktického společného spolužití. Zákon vyžaduje nepřetržitě spolužití před nastoupením voj. služby, spatřuje tedy ve voj. službě porušení spolužití na tak dlouho, dokud služba ta trvá. Nemá tudíž pro sporný nárok významu okolnost, že J. ztrávil svou dovolenou během aktivní i válečné služby u st-lky, rovněž jest bez významu tvrzení, že st-lka byla nevěstou J-ovou a že k uzavření sňatku pouze proto nedošlo, ježto k tomu bylo zapotřebí zvláštního povolení úřadu.

Ježto st-lka nesporně nežila s Josefem J. aspoň 1 rok nepřetržitě ve společné domácnosti než nastoupil vojenskou službu ve válce, nejsou splněny podmínky § 15. Námitky jak vadnosti řízení tak i nezákonnosti nař. rozhodnutí jeví se bezdůvodnými.

Č. 5973.

Státní zaměstnanci (Podk. Rus): * Z usnesení ministerské rady z 22. prosince 1920, stanovícího zásady pro jednotný postup při ustanovování civilních státních zaměstnanců na Podk. Rusi, nevzchází státnímu zaměstnanci právní nárok na poskytnutí výhody dle části A-II. č. 3.

(Nález ze dne 19. října 1926 č. 20.658.)

V ě c: Karel S. ve V. proti hlavnímu finančnímu ředitelství v Užhorodě o definitivní ustanovení a o podkarpatskou výhodu.